

ЗА СЪДБАТА НА ВЪСТАНИЦИТЕ ОТ ЧЕТАТА НА ПОП ХАРИТОН, ДОЖИВЯЛИ ОСВОБОЖДЕНИЕТО НА БЪЛГАРИЯ

Епохата на Възраждането ражда плеяда от родолюбиви българи, посветили живота си на борбата за национално освобождение. Участието и саможертвата им по време на Априлското въстание през 1876 год. е най-висшата изява на техния патриотизъм, свободолюбие и жертвоготовност. В четата на поп Харитон се сражават най-смелите и безпределно верни на национално-освободителните идеали мъже от селата Бяла черква, Мусина, Михалци, Дичин, Вишовград, Русаля и Балван. От участващите първоначално 193 въстаника, по време на величавата 9 -дневна Дряновска епопея героически загиват 137 смели български мъже. След погрома на четата в Дряновския манастир още 8 /осем/ въстаника намират смъртта си под турския ятаган.

Освобождението на България от петвековното османско робство доживяват едва 47 въстаника от четата на поп Харитон. Само те имат щастието да видят родолюбивите си мечти сбъднати и да живеят в една нова и свободна България. Данните за техния следосвобожден- ски живот са доста оскъдни, разпиляни, а за някои от са неточни или изобщо липсват такива. В отделни краеведски проучвания, посветени на миналото на селата Бяла черква, Михалци, Мусина и Русаля са посочени и данни за живота и дейността на тези 47 въстаника. 3 За съжаление няма цялостно задълбочено проучване на въпроса за съдбата на доживелите до Освобождението въстаници. Настоящата разработка е плах опит да се потърсят общите моменти в тяхната многообразна житейска съдба, да се види доколко те остават верни на своето житейско верую и национално-освободителни идеали, да се проследи как в условията на свободна България те проявяват своя доказан вече патриотизъм и безпределно родолюбие.

Още през лятото на размирната 1876 год. и след погрома на четата в Дряновския м-р, 20 от останалите живи въстаници успяват да емигрират в Румъния. По време на руско-турската война и след обя- вената в България амнистия всички те се завръщат в родния си край.

За шестима от емигриралите въстаници борбата за свободата на България явно не е завършила и те се записват като доброволци в Българското опълчение. В редовете на 4-та опълченска дружина бойния път на войната

изминават въстаниците Цачо Ангелов Ненов от Б. черква и братята Величко и Петър Николови Драганови от с.Дичин. Рамо да рамо с руските войни се сражават и четниците Кольо Генов Мусински, Недялко Колев Гълъбов от с.Михалци и Куйо Петков от Бяла черква. При сформирането на Българското опъ

на 18 май 1877г., в гр.Плоещ свещ Петър Драганов, заедно с още двама руски свещеници участва при освещаването на светинята за българските доброволци Самарското знаме. Свещ. Петър Драганов участва в епичните боеве на вр.Шипка и до края на войната остава в редовете на опълченците. В първите години след Освобождението той става свещеник на 20-ти Етърски полк в Търново. За свободата на своята Родина по-късно заминават на фронта и се сражават белочерковците свещ.Петко Тодоров Франгов като доброволец в Сръбско-българската война 1885 г. и Петър Андреев Бакев - участник във войните 1912-1918г.

Доживели до така дълго жадуваната свобода, по-голяма част от въстаниците се връщат към стария си начин на живот. Земеделието било основен поминък за мнозина от тях. От завърналите се в Бяла черква 26 живи въстаника, 16 от тях продължават да прехранват семействата си от земеделие. В с.Михалци се завръщат 8 въстаника, 4 от които са земеделски стопани. В с.Мусина от завърналите се 5-ма, 4 са земеделци.

Цялата статия може да бъде намерена и прочетена в списанието